

Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf

Cyfarwyddiaeth Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant

**CORONAFEIRWS (COVID-19): CWESTIYNAU CYFFREDIN I RIENI/WARCHEIDWAID
YNGLŶN Â THREFNIADAU'R ARHOLIADAU AR GYFER DISGYBLION 2020
FERSIWN 2 (28.08.20)**

CYFLWYNIAD

Bwriad yr arweiniad yma yw helpu rhieni a gwarcheidwaid i ddeall gweithdrefnau'r arholiadau TGAU, UG a Safon Uwch. Mae'r arweiniad wedi cael ei lywio gan <https://qualificationswales.org/cymraeg/coronafeirws---covid-19/>

CWESTIYNAU

TGAU, UG a Safon Uwch / Lefel A:

1. Beth sy'n digwydd o ran yr arholiadau yr haf yma?

Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y byddai'r ysgolion yn cau ar ôl 20 Mawrth ac felly, na fyddai arholiadau'r haf yn mynd yn eu blaenau. Bydd graddau teg yn cael eu dyfarnu i'r disgyblion oedd i fod i sefyll arholiadau TGAU, UG a Safon Uwch / Lefel A i gydnabod eu gwaith.

2. Sut bydd y penderfyniad i ganslo arholiadau'r haf yn effeithio arna i?

Y flaenoriaeth yw sicrhau tegwch i'r disgyblion gan ddilyn y cyngor iechyd cyhoeddus. Bydd y graddau ar gyfer yr arholiadau TGAU, UG, Safon Uwch / Lefel A yn cael eu cyfrifo drwy ddefnyddio ystod o dystiolaeth, gan gynnwys graddau a chyflawniad, wedi'u hasesu gan yr athrawon, a chyflawniad mewn asesiadau allanol eraill. Bydd y pwyslais ar yr hyn sydd orau i'r disgyblion o ran eu lles presennol a'u parhad i addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth.

3. Fydd rhaid i ni sefyll yr arholiadau yn yr hydref?

Ar hyn o bryd, y bwriad yw na fydd disgyblion yng Nghymru yn sefyll arholiadau TGAU yn yr hydref. Bydd graddau teg yn cael eu rhoi i'r disgyblion i gydnabod eu gwaith. Gall yr arholiadau sydd fel arfer yn cael eu cynnal ym mis Tachwedd (TGAU Saesneg, Mathemateg, Mathemateg-Rhifedd a Chymraeg) fynd yn eu blaenau yn ôl yr arfer.

4. Beth fydd yn digwydd mewn perthynas ag arholiadau ymarferol?

Oherwydd bod yr ysgolion wedi bod ar gau i'r rhan fwyaf o'r disgyblion, dydy hi ddim wedi bod yn bosibl iddyn nhw wneud gwaith ymarferol. Mae'r gwaith ymarferol sydd wedi

cael ei wneud gan ddisgyblion eisoes wedi bod yn rhan o'r wybodaeth asesu y mae'r athrawon wedi'i hystyried wrth baratoi gradd i bob disgybl.

5. Sut bydd y graddau yn cael eu cyfrifo?

Mae'r graddau ar gyfer TGAU, UG a Safon Uwch / Lefel A yn 2020 wedi cael eu cyfrifo drwy ddefnyddio ystod o dystiolaeth. Maen nhw'n seiliedig ar gyfuniad o ffactorau sy'n cynnwys marciau ar gyfer gwaith sydd wedi'i wneud hyd yma (megis unedau arholiad a gafodd eu sefyll yn 2019) a graddau asesu'r athrawon/canolfannau. Mae graddau asesu athrawon/canolfannau wedi cael eu seilio ar gyflawniad disgwylidig y disgyblion ar ddiwedd y cwrs, fel pe baen nhw wedi sefyll yr arholiadau. Mae hyn yn cyfateb i ddeiliant teg, rhesymol wedi'i ystyried mewn modd gofalus sy'n dyfarnu'r radd fwyaf tebygol a fyddai wedi'i hennill efallai o dan amgylchiadau arferol. Yn wreiddiol, roedd y graddau terfynol i'w cyfrifo a'u pennu drwy ddefnyddio'r Graddau a Aseswyd gan Ganolfannau a model safoni. Bellach, gallwn ni gadarnhau y bydd unrhyw ddisgybl yn derbyn y radd uwch wrth ystyried unrhyw Radd a Asesir gan Ganolfan neu Radd a Bennir ar gyfer UG, Safon Uwch / Lefel A, TGAU neu radd Tystysgrif Her Sgiliau Bagloriaeth Cymru Uwch, Genedlaethol neu Sylfaenol. Yn ogystal, mae'r polisi sydd ar waith ar gyfer ymgeiswyr preifat yn parhau i fod ar waith.

6. Beth fydd yn digwydd o ran disgyblion Blwyddyn 10?

Bydd disgyblion Blwyddyn 10 a oedd i fod i sefyll arholiadau yr haf yma, a fyddai wedi arwain at gymhwyster TGAU cyfan, yn cael gradd drwy ddilyn yr un broses â disgyblion Blwyddyn 11. Mae graddau asesu'r athrawon a thystiolaeth arall wedi cael eu defnyddio i gyfrifo gradd.

Fydd disgyblion Blwyddyn 10 a oedd i fod i sefyll unedau yn unig - hynny yw, unedau a fydd yn arwain at ganlyniadau TGAU yr haf nesaf - ddim yn cael canlyniadau wedi'u cyfrifo. I'r disgyblion hynny, bydd dau opsiwn. Gallan nhw sefyll unedau roedden nhw wedi bwriadu'u cymryd yn haf 2021, a bydd eu gradd TGAU gyffredinol yn cael ei chyfrifo ar sail y cyrhaeddiad hwnnw'n unig. Fel arall, gallan nhw ddewis sefyll yr unedau blwyddyn 10 yn haf 2021, ar yr un pryd ag arholiadau blwyddyn 11. Pa opsiwn bynnag mae disgybl yn ei ddewis, bydd yn cael y radd orau o'r naill lwybr neu'r llall.

7. Sut bydd arholiadau Uwch Gyfrannol (UG) yn cael eu heffeithio?

Eleni, bydd pob disgybl yn cael gradd UG wedi'i chyfrifo a fydd dim arholiadau UG tan haf 2021. Mae'r radd gyfrifedig wedi'i seilio ar ystod o dystiolaeth, gan gynnwys graddau asesu'r ganolfan, a fydd hynny ddim yn cyfrannu at y canlyniadau Safon Uwch / Lefel A yn 2021.

Yn haf 2021, bydd gan ddisgyblion UG ddau opsiwn o ran eu dyfarniadau Safon Uwch / Lefel A. Gallan nhw ddewis un ai sefyll yr unedau A2 a bydd eu graddau Safon Uwch yn cael eu dyfarnu yn seiliedig ar eu cyrhaeddiad yn yr unedau hynny yn unig, neu gallan nhw ddewis sefyll unedau UG ac unedau A2. Os dewisan nhw sefyll yr unedau UG ochr

yn ochr ag unedau A2, bydd y radd orau yn cael ei dyfarnu o'r naill lwybr neu'r llall - un ai'r radd a gafodd ei dyfarnu ar gyfer y cyrhaeddiad yn yr unedau A2 yn unig, neu'r radd a gafodd ei dyfarnu drwy gyfuno'r unedau UG a'r unedau A2.

8. Pam na all y graddau bydda i'n eu cael yr haf yma gael eu defnyddio yn rhan o'm harholiadau Safon Uwch / Lefel A llawn yr haf nesaf?

Bydd y graddau cyfrifedig sy'n cael eu rhoi i ddisgyblion UG yr haf yma yn eu galluogi i symud ymlaen i lwybrau eraill yn ôl yr angen. Gall hyn fod yn hyfforddiant arall, neu gyflogaeth, neu i ysgol neu goleg arall.

Os yw'r disgybl yn parhau i'r Safon Uwch / Lefel A llawn yn haf 2021, fydd dim modd defnyddio'r radd gyfrifedig o'r haf yma oherwydd mai gradd fydd hi, ac nid marc. Fel arfer, mae'r marciau o bob uned UG yn cael eu cyfuno wrth gyfrifo'r radd Safon Uwch / Lefel A derfynol.

Fyddai hi ddim wedi bod yn rhesymol gofyn i'r canolfannau ddarparu marciau gwirioneddol i ddisgyblion yr haf yma, felly roedd rhaid i ni ystyried ffyrdd eraill o ddyfarnu'r Safon Uwch / Lefel A yn haf 2021.

Mae **dau** opsiwn:

Opsiwn 1: Bydd y cyrhaeddiad gwirioneddol yn yr unedau A2 yn haf 2021 yn cael ei ddefnyddio i gyfrifo'r marciau mwyaf tebygol a fyddai wedi'u hennill yn UG yr haf (2021). Mae perthynas glir ystadegol rhwng y cyflawniad yn yr unedau gwahanol, ac o dan amgylchiadau arferol, dyma'r dull sy'n cael ei ddefnyddio i ddyfarnu gradd os nad oedd modd i ddisgybl sefyll asesiad uned. Mae e felly yn ddull sydd wedi hen ennill ei blwyf.

Opsiwn 2: Byddai gan ddisgyblion fel arfer yr opsiwn i sefyll unedau UG ochr yn ochr ag unedau A2, a dydyn ni ddim eisiau atal disgyblion Safon Uwch yr haf nesaf rhag bod â'r opsiwn hwnnw. Os ydyn nhw'n penderfynu sefyll yr unedau UG ac A2, yna bydd y marciau GFU yn cael eu cyfuno yn y ffordd arferol. Fel mesur diogelu, os yw disgybl yn dewis sefyll unedau UG ac A2 gyda'i gilydd, yna, bydd cymhariaeth yn cael ei gwneud â'r radd a fyddai wedi cael ei dyfarnu iddo drwy'r llwybr arall, a bydd y radd orau yn cael ei dyfarnu.

9. Fydd y canlyniadau'n cael eu cyhoeddi ym mis Awst o hyd?

Byddan - Bydd canlyniadau UG a Safon Uwch / Lefel A yn cael eu cyhoeddi ar 13 Awst; bydd canlyniadau TGAU yn cael eu cyhoeddi ar 20 Awst.

10. Sut bydd y disgyblion yn cael eu canlyniadau?

Cyfrifoldeb pob ysgol unigol fydd trefnu i'w disgyblion gael eu canlyniadau. Dydyn ni ddim yn disgwyl y bydd diwrnod canlyniadau yn cael ei gynnal yn ôl y traddodiad. Dylai rhieni aros am gyfarwyddyd pellach gan eu hysgolion.

11. Fydd modd i mi herio'r radd sydd wedi'i dyfarnu i mi, ac ym mha fodd galla i wneud hynny?

Oherwydd y newidiadau diweddar o ran y gweithdrefnau dyfarnu graddau ar lefel TGAU a Safon Uwch / Lefel A, mae'r broses apelio fel a ganlyn, fel sydd wedi'i phennu gan Gymwysterau Cymru

Seiliau dros Apelio

Gallwn ni gadarnhau bod y seiliau dros apelio, i'w cyflwyno gan ysgol neu goleg ar ran disgybl, fel a ganlyn:

1. Mae Pennaeth y Ganolfan o'r farn y gwnaed gwall gweinyddol wrth gyflwyno data asesu'r ganolfan i CBAC.
2. Mae Pennaeth y Ganolfan o'r farn fod CBAC wedi cyflwyno gwall yn y data aseswyd gan y canolfannau.
3. Mae Pennaeth y Ganolfan o'r farn bod canlyniad a gyhoeddwyd gan CBAC wedi'i ddyrannu'n anghywir a/neu wedi'i gyfleu'n anghywir i ddisgybl.
4. Mae rhyw fath o fethiant gweithdrefnol arall mae CBAC yn gyfrifol amdano.

O ystyried y disgwyliadau clir ar gyfer canolfannau, fel sydd wedi'u nodi yn ein [Gwybodaeth i Ganolfannau ar gyflwyno Graddau Asesu Canolfannau](#), dydy sail 1 uchod ddim yn caniatáu apêl lle mae'r ganolfan yn ceisio adolygu gradd a gafodd ei hasesu gan ganolfan ar y sail ei bod o'r farn bod ei dyfarniad proffesiynol yn anghywir.

Ar gyfer y disgyblion hynny sy'n derbyn gradd wedi'i chyfrifo oherwydd mai dyna'r uchaf o'r graddau sydd ar gael iddyn nhw, bydd y seiliau gwreiddiol dros apelio yn aros yn eu lle.

Adolygu barn broffesiynol roedd y graddau asesu canolfannau yn seiliedig arni.

Gallwn ni gadarnhau na fydd sail i apelio i CBAC mewn perthynas â'r dyfarniadau proffesiynol roedd y graddau asesu canolfannau yn seiliedig arny'n nhw. Mae hyn yn gyson â'r penderfyniad a wnaethon ni ym mis Mehefin yn dilyn ein hymgyngoriad. Bydd y graddau sy'n cael eu dyfarnu yr haf yma, lle mai nhw yw'r Graddau Asesu Canolfannau, yn seiliedig ar ddyfarniadau proffesiynol cyfannol sy'n cael eu gwneud gan ganolfannau gan ddefnyddio ystod o wybodaeth. Roedd y dogfennau ymgynghori (yn ogystal â llawer o'r ymatebion) yn glir, mai'r athrawon oedd yn y sefyllfa orau, ac yn wir mewn sefyllfa unigryw, i wneud y dyfarniadau yma. Ar y sail honno, doedd dim

modd i CBAC werthuso'r dyfarniadau hynny a dyfarnu ar benderfyniadau y tu hwnt i'w rheolaeth. Mae'r rheswm yma'n dal i fodoli er gwaethaf y newidiadau yn y dull o ddyfarnu cymwysterau yr haf yma.

Pryderon rhagfarn neu wahaniaethu

Lle mae gan ddisgyblion bryderon gwirioneddol bod eu canolfan wedi dangos rhagfarn neu wahaniaethu o ryw fath neu'i gilydd, dylai'r disgybl godi'r mater gyda'i ganolfan.

Yn y lle cyntaf, dylai disgyblion ofyn i'w canolfan wirio a wnaethon nhw gamgymeriad. Os yw'r radd a gafodd ei chyflwyno'n gywir, efallai byddan nhw'n dymuno gwneud cwyn. Y ganolfan ei hun a fyddai'n ymchwilio i'r gŵyn yma. Mae arweiniad ar y Gweithdrefnau Cwyno ar gyfer Ysgolion ar gael gan [Lywodraeth Cymru](#).

Mewn achosion lle na fydd hynny'n briodol o bosibl, gallen nhw hefyd drosglwyddo tystiolaeth o'r fath i CBAC a allai wedyn benderfynu ymchwilio i'r mater fel camymddwyn honedig gan y ganolfan. Lle bydd cwyn o'r fath yn cael ei chadarnhau yn dilyn ymchwiliad, gall CBAC gywiro canlyniadau. Mae'n bwysig nodi mai'r achwynydd fydd yn gyfrifol am y baich profi, a byddai angen tystiolaeth sylweddol i gyd-fynd ag unrhyw gwynion o'r fath i ategu'r achos. O ystyried difrifoldeb honiadau o'r fath, rydyn ni'n rhagweld y bydd achosion o'r fath yn codi mewn achosion eithriadol yn unig.

Efallai y bydd disgyblion hefyd am godi pryderon o'r fath gyda'r [Gwasanaeth Cynghori a Chymorth Cydraddoldeb](#) (EASS).

12. Ymgeisydd preifat ydw i - sut bydda i'n cael fy nghanlyniad?

Lle mae canolfannau wedi derbyn ceisiadau gan ymgeiswyr preifat, mae disgyblion (sydd efallai wedi cael eu haddysg gartref neu wedi dilyn rhaglenni dysgu o bell yn annibynnol) wedi cael eu cynnwys yng nghyflwyniad data'r canolfannau. Serch hynny, gall fod achosion lle na fydd modd i ganolfannau roi barn ar gyrhaeddiad ymgeisydd preifat.

13. Fydd yr 'amser dysgu' a gollwyd yn cael ei gymryd i ystyriaeth i ddisgyblion sy'n gweithio tuag at eu TGAU yn haf 2021?

Mae Cymwysterau Cymru yn gweithio gyda CBAC i sefydlu dull gweithredu tuag at yr arholiadau a dyfarnu cymwysterau yn 2021. Y nod yw sicrhau nad oes neb o dan anfantais o ganlyniad i'r sefyllfa bresennol.

Cymwysterau Galwedigaethol:

14. Fydd pob disgybl/myfyriwr sy'n astudio Cymhwyster Galwedigaethol yn derbyn canlyniad yr haf yma?

Y disgwyl yw y bydd y rhan fwyaf o ddisgyblion a oedd yn bwriadu sefyll arholiadau ac asesiadau yr haf yma, er mwyn symud ymlaen i addysg bellach neu addysg uwch neu i gyflogaeth, yn derbyn canlyniad neu'n gallu cymryd asesiad wedi'i addasu. Serch hynny, dydy hi ddim wedi bod yn bosibl i bob disgybl gymryd asesiad priodol yr haf yma ac mae'n bosibl bydd rhaid iddyn nhw aros am y cyfle asesu nesaf.

15. I ba ddisgyblion y mae'r trefniadau yn berthnasol?

Mae'r trefniadau yma'n berthnasol i bob disgybl a oedd i fod i gymryd asesiadau tuag at ganlyniadau uned neu gymhwyster rhwng 20 Mawrth a 31 Gorffennaf 2020. Mae hyn yn cynnwys y disgyblion hynny sydd efallai heb orffen eu rhaglenni o astudiaeth ac yn parhau â'r dysgu tuag at y cymhwyster yma ar ôl y dyddiad yma, er enghraifft, os oedden nhw wedi bwriadu cymryd asesiad ar un uned neu ragor o gwrs modwlar hanner ffordd drwy raglen o astudiaeth 2 flynedd.

16. Fydda i'n cael fy nghanlyniadau ar gyfer fy Nghymhwyster Galwedigaethol ar yr un pryd â'm TGAU a Safon Uwch / Lefel A?

Y disgwyl yw y bydd canlyniadau cymwysterau sesiynol yn cael eu dyfarnu nid yn hwyrach na Safon Uwch / Lefel a TGAU, hynny yw, 13 a 20 Awst, yn ôl eu trefn. Mae hyn fel na fydd unrhyw ddisgybl sy'n gobeithio mynd ymlaen i addysg bellach neu uwch o dan anfantais. Mae llawer o Gyrrff Dyfarnu Cymwysterau Galwedigaethol yn trefnu bod eu canlyniadau yn cael eu rhoi ar yr un diwrnod, un ai 13 neu 20 Awst, er mwyn gwneud pethau'n fwy clir i ddisgyblion. Efallai bydd rhai Cymwysterau Galwedigaethol (sydd wedi cael eu cyhoeddi cyn Safonau Uwch / Lefel A a TGAU yn y gorffennol) yn cael eu cyhoeddi'n gynharach eleni o hyd.

17. Fydd cyfleoedd asesu eraill ar gael yn yr hydref?

Bydd disgwyl i gyrrff dyfarnu sy'n darparu cyfleoedd asesu ar gyfer disgyblion rhwng mis Medi a mis Rhagfyr gymryd pob cam rhesymol i barhau i wneud hynny.

Lle mae cyrrff dyfarnu sydd ddim fel arfer yn cynnig cyfle asesu yn yr hydref, dylen nhw wneud hynny lle mae digon o ddisgyblion sydd angen cymryd asesiad, oni bai y byddai hynny'n anymarferol neu le y bydd cynnig hyn yn creu baich anghyfartal. Bydd modd i gyrrff dyfarnu roi gwybodaeth fwy penodol am eu cynlluniau o ran asesu yn yr hydref.